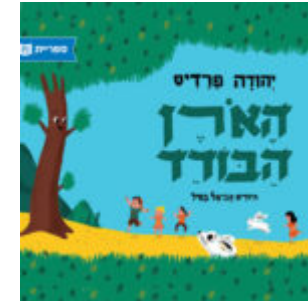

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - האורן הבודד

מאת: יהודה פרדיס
 איורים: אביאל בסיל
 הוצאה: מ' מזרחי
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

שיחה

משוחחים

האם גם אתם, כמו האורן, מרגישים לפעמים שאתם לבד? האם ראיתם פעם ילד או ילדה שנראו לכם קצת בודדים? תוכלו לשוחח על התחושה הזאת של 'להיות לבד' ועל מה שאפשר לעשות כשאנחנו או מי שבסביבתנו מרגישים כך.

שיחה

כמה מילים על אורנים

"אורן ירושלים", מין עץ האורן הגדל בישראל, נפוץ באזור הכרמל והרי יהודה. עם התחדשות היישוב, החלו לטעת בארץ יערות אורן נרחבים. עץ האורן מכיל שרף ובאביב הוא פורח באצטרובלים צפופים. רוצים לדעת עוד על עץ האורן? חפשו במרשתת תצלומים ומידע.

שיחה

הפרק הבא

מה יקרה לאחר שיצמחו העצים ויהיו ליער? האם הם יהיו חברים של האורן? האם יגיעו עוד חברים לבקר? ומה יעשו הילדים ביער החדש? תוכלו לספר מה יהיה הפרק הבא, להמחזי או לצייר יחד.

שיחה

משחק מי אני?

האם אני רוח נושבת? גשם מטפטף? ואולי ארנבת שמקפצת? אפשר לשחק במשחק פנטומימה: כל אחד ואחת מהמשתתפים מציגים בתורם דמות מהסיפור והאחרים צריכים לנחש מי הדמות.

לצאת החוצה

איך מאמצים עץ?

אפשר לבחור עץ מבין העצים שבסביבה ולטפל בו: לנקות סביבו, לפרוס תחתיו מחצלת, ולעקוב אחר בעלי החיים הקטנים שבסביבתו. אם תתבוננו בו היטב, אולי תצליחו לראות שהוא מחייך.

השראה

פינטרסט

[פינטרסט](#) הצעות ליצירה בדף הספר "האורן הבודד" בפינטרסט של ספריית פיג'מה.

שיחה

מפגש ושיחה בגן

הטרמה לסיפור

אפשר להביא למפגש ענף של עץ אורן, אצטרובל או תצלום של עץ אורן, ולספר על עץ האורן. במידת האפשר רצוי לצאת למרחבי החיים: להתבונן בעץ האורן ולחוש את הגזע שלו, את הענפים, את הפירות ואת המחטים.

חשוב: יש לשים לב כי האורן אינו נגוע בזחל תהלוכן האורן.

[מידע על בטיחות וזהירות מפני זחל תהלוכן האורן](#) בחוזר משרד החינוך.

נספר כי המועד המתקרב אלינו הוא ט"ו בשבט, ובו נהוג לחגוג את יום ההולדת לאילנות. אפשר לבקש מהילדים להילדות לשער איך חוגגים יום הולדת לאילנות ומדוע.

להעשרה: [מחרוזת שירי ט"ו בשבט](#)

במהלך ההקראה

כדאי לעצור את הסיפור באחת הפעמים שהאורן מבקש מחבריו להיות איתו, ולשאול: מה אתם חושבים? האם החבר יסכים לבוא ולהיות איתו?

לצפייה ולהאזנה: [סרטון סיפור האורן הבודד](#)

כישורי חיים

שיחה? מהי בדידות? המילה "בודד" מתייחסת להרגשה של האדם כאשר הוא לבדו.

בעקבות הסיפור ניתן להרחיב את השיח על תחושת הבדידות:

למה האורן היה עצוב?

מה הוא רצה?

האם גם אתם מרגישים לפעמים בודדים?

האם לפעמים זה גם יכול להיות נעים להיות לבד?

תוכלו לשוחח עם הילדים על רגשותיהם וגם לעודד תשומת לב לאחר: ראיתם פעם ילד שהיה נראה לכם בודד?

כיצד לדעתכם הוא הרגיש?

כיצד ניתן לסייע לו?

הצעה: ספסל חברים

להקצות מרחב בגן שאליו יוכל לגשת כל מי שמרגיש לבד ורוצה לשחק עם חבר או חברה. נעודד ילדים להזמין חבר שנמצא בספסל החברות להצטרף למשחק. ספסל החברים יכול, בנוסף, לסייע לגננת לקבל אינדיקציה נוספת על ילדים שמרגישים בודדים.

סרטונים

איך 'נולד' אורן?

[כך שתיל נולד](#) היכרות בתמונות עם שלבי צמיחתו של האורן משלב הזרע ועד שהופך לשתיל (אתר קק"ל לצעירים).

העשרה

האורן בודד?

הסופר יהודה פרדיס משתמש ב'האנשה', ומייחס לעץ תכונות אנושיות בכך שמציג את תחושת הבדידות של העץ.

בשיר "[איך זה להיות עץ](#)" מאת דתיה בן דור מציגה המשוררת עץ בעל נקודת מבט שונה על עצמו, שממנה הוא "מצליח" להתבונן על חצי הכוס המלאה במצבו, למרות היותו נטוע לבד במקומו.

ניתן להקריא לילדים את השיר ולשוחח על נקודות המבט השונות של העצים בשתי היצירות. חשוב להעניק לגיטימציה לשתי נקודות המבט. כדאי לשוחח על כך שמצב אחד יכול לעורר אצל אנשים שונים רגשות שונים,

זוה בסדר גמור!

להעשרה: ["איך זה להיות עץ" באתר ספריית פיג'מה](#)

[השידור "איך זה להיות עץ" במאגר ההקלטות הלאומי](#)

הכרת המחזה

הסיפור "האורן הבודד" כתוב כמחזה. אפשר לחשוף את הילדים לסוגה הייחודית, ולהראות להם את הכיתוב בתחילת כל שורה שבו מופיע שם הדמות המדברת בסיפור.

התנסות בהצגה ¹ אפשר להציע לילדים להעלות יחד הצגה: העלאת הצגה דורשת חשיבה משותפת, הכנות, יצירת תפאורה ואביזרים, עידוד בחירה של תפקידים כולל יצירת תפקידים נוספים מעבר לתפקידי הדמויות, לדוגמה: במאים, תפאורנים, מעצבי כרזות, מעצבי תלבושות, סדרנים ומוכרי כרטיסים. במהלך ההצגה אפשר לבחור קטעים מוזיקליים מתאימים

כגון ["החורף" מתוך היצירה 'ארבע העונות' שחיבר אנטוניו ויוואלדי.](#)

הפעלת הדמיון – 'מה היה קורה אם' ²

תוכלו לשוחח עם הילדים על אפשרויות אחרות להתפתחות העלילה ולהמחזי אותן.

מה היה קורה אם הרוח הייתה נשאר?

מה היה קורה אם הציפורים היו מסכימות לארח לאורן לחברה ³ מה הם היו אומרים זה לזה? מה הם היו עושים ביחד?

ניתן גם לחבר פרק המשך ולהמחזו ⁴ מתי יחזרו הילדים?

מה יקרה לאחר שיטעו עצים נוספים?

להעשרה: הסרטון '[איך צומח מופע'](#) מהמרחב הפדגוגי גנים

שיחה

חינוך סביבתי

חשיבותו של העץ ☞ בעקבות הסיפור ולכבוד ט"ו בשבט תוכלו לשוחח עם הילדים על מנהג נטיעת עצים: למה חשוב לנטוע עצים? איך העצים תורמים לבני האדם?

תוכלו להתייחס לשנת השמיטה שבה אנו נמצאים, באמצעות סיפורו של האורן הבודד.

להעשרה ☞ [חג לכל אילן](#) ☞ על ט"ו בשבט ומנהג נטיעת העצים באתר הצעירים של קק"ל

פְּלִי

יום הולדת לאילנות

לוח השנה ככלי ארגוני ☞ ט"ו בשבט, שחל בחמישה עשר בחודש שבט, יכול לזמן שיח ולמידה על לוח השנה ככלי לסימון מאורעות וארגון זמן. ניתן לסמן על הלוח בגן מועדים וחגים וגם את ימי ההולדת של הילדים וכך להיערך לקראתם. במקרה זה נציין את יום ההולדת לאילנות.

להעשרה: [הסרטון 'משוחחים סביב לוח תכנון שנת'](#) במרחב הפדגוגי

